

İlgili Kanun/Madde
5510 S. SGK/13

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/5425
Karar No. 2014/14660
Tarihi: 23.06.2014

- ASIL İŞVERENİN İŞ KAZASI DAVASINDA DAVALI GÖSTERİLMEMESİ
- ALT İŞVEREN HAKKINDA VERİLEN HÜKÜMLE ASIL İŞVERENE KARŞI İCRA TAKİBİ YAPILMASI
- ALT İŞVEREN İŞÇİSİNİN GEÇİRDİĞİ İŞ KAZASINDAN ASIL İŞVEREN OLARAK SORUMLU OLAN İŞVEREN HAKKINDA YENİDEN KUSUR İNCELEMESİ YAPILMASININ GEREKMEMESİ
- İŞ KAZASINDAN KAYNAKLANAN TAZMİNATIN HAKSIZ FİİLDEN KAYNAKLANDIĞI
- ALACAĞIN LİKİT OLMADIĞI İCRA İNKAR TAZMİNATINA KARAR VERİLEMEYECEĞİ

ÖZETİ. Dava kendisine ihbar olunan gerçek ve tüzel kişi, davada taraf sıfatını kazanamaz. Bir davada hüküm, davanın tarafları arasında kurulur. Bu nedenle hükmü temyiz etme hakkı sadece davada taraf olan kişilere aittir. Kural olarak kendisine dava ihbar olunan davaya katılmadıkça (müdahil olmadıkça) mahkemece verilen kararı temyiz etme hakkı yoktur. Ancak, mahkemece usul ve yasaya aykırı olarak taraf sıfatını almayan dava ihbar olunan kişi hakkında hüküm kurulmuşsa, ihbar olunan hükmün ancak kendisiyle ilgili bölümünü temyiz edebilir. Gebze 3. İş Mahkemesi'nin 2011/1044 E ve 2012/797 K sayılı kesinleşen dava dosyasında ihbar olunan durumundaki dava dışı Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş. aleyhine, kusur ve hesap raporları ile sorumluluk atfedilse dahi, mahkemece aleyhine bir

hüküm kurulmadığından, temyiz hakkını kullanması da mümkün olmamıştır. Bu haliyle, itirazın iptali davasının dayanağı olan ve onanarak kesinleşen ilamda, mahkemece itibar edilen kusur ve hesap raporlarının, temyiz hakkı dahi bulunmayan ihbar olunanı, gerek tarafı bulunmadığı kesinleşen tazminat davasında, gerekse davalısı olduğu işbu davada(itirazın iptali davası) bağlamayacağı; kesinleşmiş ilamın ise işbu davada HMK.nun 303/5. fıkrası uyarınca ancak kuvvetli delil niteliğinde kabul edileceği, kesin hüküm oluşturmayacağı açıktır, aksi halin kabulü, hukuki savunma hakkının kısıtlanması anlamına gelecektir.

Bu durumda yapılacak iş, itirazın iptali davasının davalısı olan üst işveren Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'nin, kesinleşen tazminat davasında ve işbu davada hükme esas alınan kusur ve hesap raporlarına ilişkin itirazları dikkate alınarak; usulüne uygun şekilde yeniden kusur ve hesap raporları aldırıldıktan sonra, tüm deliller birlikte değerlendirilerek sonuca göre, -özellikle her iki işverene yönelik ayrı ayrı icra takibi yapıldığıda dikkate alınarak mükerrer ödemeye yol açmayacak şekilde- karar verilmesinden ibarettir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin, işbu dosyada, kesinleşen tazminat davası dosyasındaki bilirkişi raporları ile yetinilerek, yeniden kusur ve hesap raporu alınmaksızın hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

Kabule göre de; davaya konu alacağın, haksız fiilden kaynaklanmakta olduğu, likit olmadığı göz ardı edilerek icra inkar tazminatı isteminin reddi yerine, yazılı şekilde icra inkar tazminatına karar verilmesi de hatalı olmuştur

DAVA: Davacı, davalıya gönderilen ödeme emrine yapılan itirazın iptaliyle inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kabulüne karar vermiştir.

Hükümün davalı tarafından temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hakimi Başak Arslan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR

Dava, davacı sigortalının, davalı üst işveren Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'ye karşı başlattığı icra takibine yönelik itirazın iptali ile haksız ve kötü niyetli itiraz nedeni ile 14.971,44 TL üzerinden %20'den aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın kabulü ile, Gebze 1. İcra Müdürlüğü'nün 2013/2300 sayılı icra dosyasına yapılan itirazın iptali ile Kocaeli 3. İcra Müdürlüğü'nün 2013/1598 esas sayılı dosyasında mükerrer ödeme olmamak şartı ile takibin aynen devamına, asıl alacak olan 12.332,04 TL üzerinden %20 oranında hesaplanacak icra inkar tazminatının davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Dosya kapsamındaki kayıt ve belgelerden; işbu davaya konu alacağın dayanağını; Gebze 3. İş Mahkemesi'nin 2011/1044 E ve 2012/797 K sayılı kesinleşen dava dosyasında davacı olan kazalı işçi Nihat'ın, davalı(işbu dava yönünden dava dışı) alt işveren Tekmon Çelik İnş.San. Tic. Ltd. Şti.'ye karşı açtığı iş kazası nedeniyle maddi ve manevi davası oluşturmakta olup; söz konusu davada ilgili şirket hakkında 7.332,04 TL maddi ve 5.000 TL manevi tazminata hükmedildiği, ilgili kararın Dairemizin 2013/3477 E ve 2013/10446 K sayılı ve 21/05/2013 günlü ilamı ile onanarak kesinleştiği anlaşılmıştır. Söz konusu tazminat davasında hükme esas alınan ve tamamı makine mühendisi bilirkişilerden oluşturulan heyetçe düzenlenen 28/05/2012 tarihli kusur raporunda; davalı(işbu dava yönünden dava dışı) alt işveren Tekmon Çelik İnş.San. Tic. Ltd. Şti.'nin %50; davalı dışı (işbu dava yönünden davalı) üst işveren Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'nin %20; davacı işçi Nihat'ın %30 oranında kusurlu oldukları belirtilmiştir. Söz konusu tazminat davasında, davalı durumundaki Tekmon Çelik İnş.San. Tic. Ltd. Şti.'nin talebi ile temyize konu itirazın iptali davasının davalısı durumunda olan Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'ye açılan dava ihbar edilmiş olup, ihbar olunan Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş., tazminat davasında kendisini vekil ile temsil ettirmiş, vekili vasıtasıyla ihbar olunan sıfatı ile açılan davaya cevap dilekçesi sunmuştur. Söz konusu tazminat davasına ilişkin kararın onanarak kesinleşmesi ardından, davalı(işbu davada yönünden dava dışı) Tekmon Çelik İnş.San. Tic. Ltd. Şti. karşı 14/02/2013 tarihinde Kocaeli 3. İcra Müdürlüğü nezdinde başlatılan ve dosya içeriğinden halen devam ettiği anlaşılan ilamlı icra takibinde, sonuca ulaşamadığından, davacı vekili tarafından dava dışı-ihbar olunan(işbu dava yönünden davalı)Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'ye karşı Gebze 3. İcra Müdürlüğü nezdinde 26/04/2013 tarihinde başlatılan ilamsız icra takibine ve borca, süresi içerisinde itiraz edildiği tespit edilmiştir.

İşbu davada (itirazın iptali davasında)ise, hükmü veren mahkeme, dayanak davanın ihbar olunanı, işbu davanın davalısı durumunda olan Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş. vekilinin tüm itirazlarına rağmen, yeniden kusur ve hesap raporu aldırılmamış, alacağın dayanağını oluşturan Gebze 3. İş Mahkemesi'nin 2011/1044 E ve 2012/797 K sayılı kesinleşen dava dosyasında mahkemesince benimsenen kusur ve hesap raporlarını esas almak suretiyle hüküm tesis etmiştir.

Dava kendisine ihbar olunan gerçek ve tüzel kişi, davada taraf_sıfatını kazanamaz. Bir davada hüküm, davanın tarafları arasında kurulur. Bu nedenle hükmü temyiz etme hakkı sadece davada taraf olan kişilere aittir. Kural olarak kendisine dava ihbar olunan davaya katılmadıkça (müdahil olmadıkça) mahkemece verilen kararı temyiz etme hakkı yoktur. Ancak, mahkemece usul ve yasaya aykırı olarak taraf sıfatını almayan dava ihbar olunan kişi hakkında hüküm kurulmuşsa, ihbar olunan hükmün ancak kendisiyle ilgili bölümünü temyiz edebilir. Gebze 3. İş Mahkemesi'nin 2011/1044 E ve 2012/797 K sayılı kesinleşen dava dosyasında ihbar olunan durumundaki dava dışı Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş. aleyhine, kusur ve hesap raporları ile sorumluluk atfedilse dahi, mahkemece aleyhine bir hüküm kurulmadığından, temyiz hakkını kullanması da mümkün olmamıştır. Bu haliyle, itirazın iptali davasının dayanağı olan ve onanarak kesinleşen ilamda, mahkemece itibar edilen kusur ve hesap raporlarının, temyiz hakkı dahi bulunmayan ihbar olunanı, gerek tarafı bulunmadığı kesinleşen tazminat davasında, gerekse davalısı olduğu işbu davada (itirazın iptali davası) bağlamayacağı; kesinleşmiş ilamın ise işbu davada HMK.nun 303/5. fıkrası uyarınca ancak kuvvetli delil niteliğinde kabul edileceği, kesin hüküm oluşturmayacağı açıktır, aksi halin kabulü, hukuki savunma hakkının kısıtlanması anlamına gelecektir.

Bu durumda yapılacak iş, itirazın iptali davasının davalısı olan üst işveren Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş.'nin, kesinleşen tazminat davasında ve işbu davada hükme esas alınan kusur ve hesap raporlarına ilişkin itirazları dikkate alınarak; usulüne uygun şekilde yeniden kusur ve hesap raporları aldırıldıktan sonra, tüm deliller birlikte değerlendirilerek sonuca göre, -özellikle her iki işverene yönelik ayrı ayrı icra takibi yapıldığıda dikkate alınarak mükerrer ödemeye yol açmayacak şekilde- karar verilmesinden ibarettir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin, işbu dosyada, kesinleşen tazminat davası dosyasındaki bilirkişi raporları ile yetinilerek, yeniden kusur ve hesap raporu alınmaksızın hüküm kurulmuş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

Kabule göre de; davaya konu alacağın, haksız fiilden kaynaklanmakta olduğu, likit olmadığı göz ardı edilerek icra inkar tazminatı isteminin reddi yerine, yazılı şekilde icra inkar tazminatına karar verilmesi de hatalı olmuştur.

O halde davalı Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş. vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, bozma nedenine göre davalı Neta Boru Çelik Kons. San. ve Tic. A.Ş. vekilinin sair temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 23/06/2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.